

Põllumajandusministeeriumi vastus EML ettepanekule rohumaade niitmise hilisema tähtaja kehtestamiseks, et võimaldada mesilastele hilissuvel paremaid meekorje tingimusi

05.mail 2014.a.

Tere.

21. aprilli mesinduse ümarlaua kohtumisel jäi kokkulepe, et edastame Teile info rohumaade niitmise tähtaja kohta. Alltoodult leiab Põllumajandusministeeriumi selgitused nimetatud teema osas.

Head põllumajandus ja keskkonnatingimused ja niitmise erisus meetaimedele

Seni oleme analüüsinud, et niitmisega seotud praegused põllumajandusmaa heas korras hoidmise nõuded ei piira oluliselt mesilaste korjet. Järgnevalt toome välja selgitused.

Põllumajandusministri määrus nr 11 „*Head põllumajandus- ja keskkonnatingimused, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse täitmise täpsem kord, püsirohuma pindala säilitamise kohustuse üleandmise alused ja kord ning püsirohuma säilitamiseks vajalike abinõude rakendamise täpsem kord*“ sätestab toetuste taotlejatele rohuma hooldamise nõude, mis on:

„Enne taotluse esitamise aastat rajatud rohumaad on vähemalt üks kord enne 31. juulit niidetud või on seal karjatatud loomi. 31. juuliks on niide koristatud või hekseldatud. Karjamaana kasutatava rohuma hooldamine tagatakse asjakohase loomkoormusega karjatades, kuid ebapiisava tulemuse korral niidetakse rohuma üle.“

31. juuliks niitmise nõudel on ka mitmed erisused:

- Nõue ei kohaldu:
 - nõue ei kohaldu rohumaale, mis on rajatud taotluse esitamisega samal aastal;
 - heinaseemne ja heintaimede energiakultuurina kasvatamise korral;
 - kuni kaheaastase haljasväetisena kasutatava rohuma puhul sissekünni aastal.

- Tähtaja pikendused:
 - looduslikul rohumaal on niitmise tähtaeg 20.august;
 - looduskaitsealuse alusel kaitse alla võetud rohumaal on tähtaeg 20. august;
 - poolloodusliku koosluse hooldamise toetuse taotlejatele on niitmise tähtaeg 1. oktoober või kaitse-eeskirjas sätestatud tähtaeg;
 - keskkonnasõbraliku majandamise toetuse puhul on avaliku tee äärsetel rohuma ribadel tähtaeg 20. august.

- Võimalik on kahes jaos niitmine

Juhime tähelepanu, et rohumaade hooldamisel niitmise kaudu, võib niitmise aega suve peale hajutada nt lähestikku asuvaid rohumaid (või ka sama põldu) võib niita erinevatel aegadel. Mesilastele pideva toidulaua olemasoluks soovitame pikaajalisi rohumaid niita vähemalt kahes jaos. Nõue on ju miinimum 1 x niita ja seda ei pea tegema ainult juuli lõpus. Nõue on täidetud ka siis, kui üks niide tehakse nt juuni lõpus ja sel rohumaal või põllu osal kasvavad augustiks juba uued õitsvad taimed. Üldiselt võib öelda, et mesilastele sobivad niidutaimed üldiselt augustis enam ei õitse. Augustis on mesilaste peamiseks korjetaimedeks metsa-, raba- ja kraaviservataimed, nt kanarbik, mesiohakas ja kuldvits.

Lühiajalisi rohumaid rajatakse ja peetakse üldiselt sööda tootmiseks ning sööt niidetakse enne 31. juulit, kuna hiljem sööt ei ole enam väärtuslik. Rohumaal augustis õitsev hea meetaim on harilik keerispea, mis on aga üheaastane lühiajalisele rohumaale külvatav taim ja nagu eelpool öeldud, siis rohuma rajamise aastal niitmise nõuet ei ole. Augustis on

mesilaste peamiseks korjetaimedeks metsa-, raba- ja kraaviservataimed, nt kanarbik, mesiohakas ja kuldvits.

Mesika kasvatamise korral, võib üksikjuhtudel esineda probleem niitmise tähtajaga, kui mesikat ei kasvatata heinaseemne saamiseks ega haljasväetiseks, mis 2-aastal sisse küntakse. Mesikas on 2-aastane taim ja talle kehtivad niitmise nõude erisused:

- esimesel aastal niitmise nõue ei kohaldu;
- haljasväetise korral küntakse 2-aastal mesikas sisse enne õitsemist;
- heinaseemneks kasvatamise korral nõue ei kohaldu.

Niitmise erisused ei lahenda naabrite vahelist probleemi ehk võimalus niita 20. augustini ei tähenda seda, et rohumaa valdaja ei niidaks seda juulis, kui mesilased käivad korjet tegemas naabri maal, siis ei saa naabrit kohustada hiljem niitma, kui ta ise vajab oma „meetaimedega“ niidet nt söödaks.

Eelmainitud tingimused kehtivad ka 2014.a

Uuel perioodil ehk alates 2015.a ei rakendata heade põllumajanduse ja keskkonna tingimuste alt minimaalset hooldustööde taseme säilitamise nõudeid põllumajandusmaal. Sarnaseid nõudeid on võimalik rakendada põllumajanduslike otsetoetuste raames vastavalt põllumajandusmaa karjatamiseks või harimiseks sobilikus seiskorras hoidmise raamistikule, mille alusel tuleb kehtestada vähemalt iga-aastane tegevus põllumajandusmaal ja põllumajandusmaa omadused, millele see peab vastama. Nimetatud nõuete teema oli arutelul ka 26.02.2014 toimunud PMAN istungil, kus pakuti välja nn niitmise nõude edasi kehtestamist alates 2015 aastast.

Lugupidamisega,
Liina Jürgenson

Põllumajandusturu korraldamise osakond / Agricultural Market Regulation Department
Loomakasvatussaaduste büroo / Animal Products Bureau

Telefon: 625 6270 / Phone: +372 625 6270

E-mail: liina.jyrgenson@agri.ee

Lai 39//41, Tallinn

www.agri.ee